

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/16/2019
Identifikačné číslo spisu: 1116227611
Dátum vydania rozhodnutia: 24.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1116227611.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému T. C. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 24. apríla 2019 v Bratislave o dovolaní obvineného T. C. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 12. júla 2018, sp. zn. 4To/54/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného T. C. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 8. marca 2018, sp. zn. 1Tk/3/2016, uznal obvineného T. C. vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., ktorý spáchal tak, že 6. júla 2016 v presne nezistenom čase najskôr od 21,00 hod. najneskôr do 23,00 hod. v Bratislave - Dúbravke za Tranovského ulicou v lesnom poraste, v chatke (unimobunke), ktorá sa nachádza na GPS súradniciach S48.1964°, V17.02518°, pod vplyvom alkoholu a pocitu žiarlivosti, veľkou silou a prudkosťou bodol kuchynským nožom s rukoväťou čiernej farby a čepeľou o dĺžke 18 cm na prednú plochu hrudníka vľavo svoju družku poškodenú I. W., o ktorej si myslel, že táto ho podvádza, resp. ho mieni podviesť, ktorá sa v tom čase nachádzala v štádiu ťažkého stupňa opitosti, čím jej spôsobil bodnú ranu hrudníka s bodným kanálom dĺžky cca 20 cm, ktorý prechádzal prednou hrudnou stenou s porušením chrupavky tretieho ľavého rebra, prenikal osrdcovníkom a srdcom v oblasti pravej aj ľavej komory (bodný kanál srdcom mal dĺžku 9,5 cm) a malý povrchový defekt pohrudnice v úrovni prichrbticovej čiary v 9. medzirebrí vľavo, čo spôsobilo krvácajúci šok v dôsledku masívneho zakrvácania do ľavej pohrudnicovej dutiny do osrdcovníkovej dutiny spojeného s vonkajším krvácaním z bodnej rany, následkom ktorého 6. júla 2016 v čase medzi 22,00 hod. a 23,00 hod. poškodená I. W., narodená XX. F. XXXX, zomrela.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere dvadsať rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia. Zároveň mu podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil ochranný dohľad na tri roky a podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. ochranné psychiatrické liečenie ústavnou

formou.

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 12. júla 2018, sp. zn. 4To/54/2018, zamietol podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému T. C. doručené 20. augusta 2018 a jeho obhajcovi 2. augusta 2018, podal obvinený prostredníctvom pre dovolacie konanie ustanoveného obhajcu 9. novembra 2018 dovolanie a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g) Tr. por.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený namieta, že Krajský súd v Bratislave vo svojom zrušujúcom rozhodnutí (predchádzajúcom napadnutému uzneseniu, pozn.) vyslovil nesprávny právny názor, že poškodená bola jeho blízkou osobou a z toho dôvodu bola aj neprávom zmenená právna kvalifikácia a v dôsledku toho mu bol neprávom uložený príliš vysoký trest. V tejto súvislosti poukazuje na výpoveď svedkyne D., ktorá bola jedinou vypočutou rodinou poškodenej a ktorá neuviedla, že s ňou (poškodenou, pozn.) býval v prenajatom byte, poprípade, že by táto s ním žila.

Ďalej namieta porušenie § 213 ods. 1 Tr. por. z dôvodu že vyšetrovateľ ho neupozornil na vykonávanie dôkazov a výsluchov ústne ani písomne. Vyšetrovateľovi zároveň vytýka, že aj potom, ako bolo jasné, že svedok H. klame, keď hovoril, že videl na 100% ako (obvinený, pozn.) nožom v ruke skočil na I., nôž jej dal na krk a mal ju pichnúť do hrudníka, neoveril túto jeho svedeckú výpoveď opätovnou výpoveďou, pričom to neodstránil ani súd.

Napokon dovolateľ tvrdí, že ani znalecký posudok vypracovaný MUDr. Heretikom a kolektívom nie je podľa neho nijakým spôsobom presvedčivý, považuje ho dokonca za nejasnejší ako znalecký posudok MUDr. Múdreho, keďže nevedel vysvetliť rozdiel v záveroch a spracoval ho až 16 mesiacov od skutku.

V podstate z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona v jeho neprospech a zrušil napadnuté rozhodnutie okresného súdu a uznesenie krajského súdu.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Bratislave v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že napadnuté súdne rozhodnutia považuje za zákonné a správne, ktoré vychádzajú z dostatočne zisteného skutkového stavu, ako aj jeho právneho rozboru. Uložený trest a ochranné opatrenia považuje prokurátor za zákonné a spravodlivé, ale najmä reflektujúce osobnosť odsúdeného a závažnosť samotného skutku. Je toho názoru, že oba súdy sa v dovolaní napadnutých rozhodnutiach dostatočným až vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadali so všetkými relevantnými namietanými aj nenamietanými skutočnosťami, čo následne premietli aj do svojich odôvodnení, a to najmä odvolací súd. Argumentáciu obvineného v dovolaní tak považuje za nedôvodnú, nepravdivú a duplicitnú a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia (i keď je nutné konštatovať, že z dovolania nie je zrejmé, pod ktoré z obvineným označených dovolacích dôvodov patria jednotlivé ním vecne uplatnené námietky).

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným použité dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) Tr. por. nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. [pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012]. Teda pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolaťom a nie ich označenie podľa § 371 Tr. por.

Pokiaľ ide o obvineným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., treba ďalej uviesť, že právo na obhajobu je v zmysle tohto dovolacieho dôvodu potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu v rozsahu § 34 ods. 4 Tr. por. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a naň nadväzujúcou rozhodovacou praxou Ústavného súdu Slovenskej republiky, závery ktorých uplatňuje pri svojom rozhodovaní i najvyšší súd, pritom platí, že spravodlivý súdny proces, neoddeliteľnou súčasťou ktorého je aj dôsledné rešpektovanie práva na obhajobu, nemožno chápať ako právo na preskúmanie toho, akým spôsobom súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (primerane uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010, sp. zn. II. ÚS 462/2010, zverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 102/2010). Ani v rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno účinne namietat', že skutok, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, nebol zistený správne a úplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Okrem už uvedeného by to odporovalo aj viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom, ktorá je výslovne zakotvená v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por. a ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu [primerane uznesenie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011].

V kontexte uvedeného najvyšší súd k posudzovanej veci uvádza, že námietky obvineného, ktorými spochybňuje pravdivosť výpovede svedka X. H. ako i závery znaleckého posudku Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii spol. s r. o. (obvineným označeného ako znalecký posudok MUDr. Heretika a jeho kolektívu, pozn.) majú nepochybne skutkový charakter, keďže obvinený nimi iba polemizuje s tým, ako tieto dôkazy hodnotili sudy prvého a druhého stupňa a to v snahe revidovať ich skutkové závery. Takéto námietky vecne nezodpovedajú obvineným použitým, ale ani iným dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 Tr. por. Námietky skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti. V tejto súvislosti sa len pre úplnosť žiada dodať, že krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia precízne vysporiadal s výhradami obvineného voči posudku znaleckého ústavu (strany 8 až 10) a zároveň presvedčivo vysvetlil, prečo považoval opakovaný výsluch svedka X. H. za nadbytočný (strana 10).

Skutkový charakter má vo svojej podstate i námietka dovolateľa, že mu na základe nesprávneho právneho názoru, že poškodená bola jeho blízkou osobou, bola neprávom sprísnená právna kvalifikácia. Jej základ totiž spočíva v spochybnení skutkových zistení prvostupňového súdu, ktoré si v celom rozsahu osvojil aj krajský súd, a síce, že poškodená bola družkou obvineného a ten ju v skutkovej vete popísaným spôsobom napadol pod vplyvom pocitu žiarlivosti, pretože si myslel, že ho podvádza, resp. mieni podviesť. Treba pritom zopakovať, že dovolací súd nemôže v tomto konaní správnosť a úplnosť takto zisteného skutku skúmať ani meniť [§ 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por.]. Zároveň sa žiada doplniť, že najmä krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia veľmi podrobne, zohľadniac námietky odvolateľa, rozviedol, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov preukazujúcich uvedené skutkové zistenia a v nadväznosti na to tiež ako dospel k právnemu záveru, že poškodená bola blízkou osobou obvineného v zmysle § 127 ods. 4 Tr. zák. (strany 4 až 8).

Pod žiaden obvinenému dostupný dovolací dôvod nemožno podradiť ani jeho námietku, že mu bol neprávom uložený príliš vysoký trest, keďže ten mu bol uložený v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby dvadsať až dvadsaťpäť rokov a otázku primeranosti takto uloženého trestu nemožno v dovolacom konaní skúmať.

Pokiaľ obvinený namieta, že v konaní predchádzajúcom napadnutému rozhodnutiu došlo k porušeniu ustanovenia § 213 Tr. por., ktoré by v prípade preukázania mohlo za určitých okolností zakladať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., najvyšší súd opäť poukazuje na výstižné odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorý sa nestotožnil „... ani s námietkou obžalovaného, že boli porušené jeho práva na rovnosť strán v konaní, respektíve právo vypočúvať svedkov, či spochybňovať ich. Napadnutý rozsudok je výsledkom dokazovania, ktoré bolo realizované na hlavnom pojednávaní v prítomnosti obžalovaného a jeho obhajcu, pričom relevantné dôkazy boli vykonávané v konaní pred súdom ústne a obžalovaný, ako aj jeho obhajca, mali možnosť klásť svedkom otázky a spochybňovať ich.“

Teda aj keby bolo tvrdenie obvineného, že ho vyšetrovateľ v prípravnom konaní v rozpore s § 213 ods. 1 Tr. por. neupozornil na vykonávané výsluchy, pravdivé, žiadnym (a už vôbec nie zásadným) spôsobom to nemohlo porušiť jeho právo na obhajobu, keďže odsúdenie dovolateľa sa opiera o dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo v jeho prítomnosti a v prítomnosti jeho obhajcu. Navyše je potrebné uviesť, že obvinený pri výsluchu 7. júla 2016 po poučení podľa § 213 ods. 1 Tr. por. vyhlásil, že „plánované termíny výsluchov v tejto veci oznamovať nežiadam, tohto práva sa výslovným vyhlásením vzdávam, žiadam, aby bol o úkonoch vyrozumieť môj advokát. Bol som upovedomený o tom, že dnes sa bude po mojom výsluchu vykonávať ešte výsluch svedka X. H. a taktiež preverka výpovede so svedkom X. H., pričom nežiadam byť prítomný pri uvedených úkonoch.“ (č. l. 38).

Napokon treba uviesť, že obvinený v podanom dovolaní vecne nešpecifikoval žiadnu chybu napadnutého rozhodnutia alebo jemu predchádzajúceho konania, ktorú by bolo možné podradiť pod ním označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k tomu, že dovolanie obvineného T. C. podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.